



LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. + 370 5 236 2444, faksas + 370 5 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai 2024-09- Nr.

DĖL PAPILDOMOS PARAMOS UKRAINOS ATSIGAVIMO IR ATSTATYMO PROJEKTAMS 2025 M.

Atsižvelgiant į tai, kad URM įgyvendina Nacionalinės pažangos priemonę „Stiprinti vystomojo bendradarbiavimo sistemos, didinančios Lietuvos minkštąją galią, veiksmingumą“, kurios įgyvendinimui pasirinktas instrumentas - Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos fondo finansavimas, esant galimybei, prašome 2025 m. skirti papildomus 13 milijonų eurų naujiems Ukrainos kritinės ir socialinės infrastruktūros atstatymo bei vystymo, techninės pagalbos ar kitoms prie Ukrainos atsigavimo prisidedančioms iniciatyvoms įgyvendinti. Planuojant pažangos priemonę, buvo numatyta nuosekliai didinti investicijas ir kiekvienais metais Fondo finansavimą didinti 1 mln. eurų (2024 m. skirta 12 mln. eurų).

Papildomi 13 mln. eurų bus panaudoti 2024 m. rugsėjo 26 d. Tarpinstitucinės darbo grupės patvirtintų Lietuvos įsitraukimo į Ukrainos atsigavimą ir atstatymą 2024-2027 m. gairių įgyvendinimui.

Gairės nustato Lietuvos įsitraukimo horizontaliuosius principus, tarp kurių:

- Ukrainos poreikių ir Lietuvos pridėtinės vertės sinergija – veikiame ten, kur labiausiai reikia, ir kur dėl turimos patirties, įdirbio, kompetencijų ir/ar (politinio) angažuotumo turime, ką pasiūlyti.
- Specializacijai ir plėtros potencialui (angl. scalability) – prioritetą teikiame tokioms iniciatyvoms, kurios turi potencialo augimui ir, tarptautinio finansavimo ir partnerių pritraukimui, bei atitinka teigiamo poveikio investavimo principą.
- Partnerystės ir tarptautiškumas – teikiame prioritetą projektams, kuriuose pilietinės visuomenės organizacijų, verslo ar tarptautinių donorų pritraukimas leidžia sukurti didesnę pridėtinę vertę ir sustiprinti praktinį poveikį.

Vadovaujantis šiais principais, bus veikiama tokiose prioritetinėse srityse:

1. Stiprios institucijos – Ukrainos narystės ES ir tvaraus šalies atsigavimo pagrindas. Prisidedame prie viešojo sektoriaus gebėjimų ir įgūdžių stiprinimo, siekiame plėsti gerąjį valdymą, didinti efektyvumą, atskaitingumą ir įtraukumą.

2. Saugus ir kokybiškas švietimas – įgyvendiname infrastruktūros projektus ((at)statome mokymo įstaigas, statome ir įrengiame joms skirtas anti-radiacines slėptuves) bei siekiame plėsti „minkštųjų“ projektų skaičių (orientuojantis į švietimo kokybės gerinimą, studentų parengimą, specialistų kvalifikacijos kėlimą, perkvalifikavimą).

3. Nuo karo nukentėjusių asmenų fizinė ir psichosocialinė rehabilitacija ir reintegracija – prisidedame prie rehabilitacijos infrastruktūros ir paslaugų plėtros, taip pat stipriname gydytojų gebėjimus, kuriame standartus ir gerosios praktikos pavyzdžius, kuriuos būtų galima pritaikyti ir kituose rehabilitacijos centruose.

4. Atspari ir auganti ekonomika – prisidedame prie ekonomikos augimui ir investicijų pritraukimui reikalingų sąlygų gerinimo, įskaitant energijos poreikį bei transporto jungčių, ypač su ES šalimis, užtikrinimą, tvarų teritorijų vystymą ir humanitarinį išminavimą.

2024 m. pasiekti svarbiausi rezultatai: atstatyta mokykla ir darželis Borodyankos miestelyje, atnaujinta mokykla Snihurivkos mieste, baigta antiradiacinės slėptuvės Irpinėje statyba, baigiamas įgyvendinti dvišalis paramos Ukrainos stojimui į ES projektas (kuris suteikė Lietuvai galimybę gauti didelės ES finansuojamos programos koordinatorės rolę), pradėta įgyvendinti „Sužeistų ir nuo karo nukentėjusių asmenų rehabilitacija ir reintegracija Ukrainoje“ programa (pirmoji nacionalinė programa per visą Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo istoriją – anksčiau buvo įgyvendinami tik projektai), taip pat pradėta įgyvendinti ES ir Lietuvos lėšomis finansuojama naujų slėptuvių statybos Ukrainos mokykloms programa.

Šiais metais aktyviai dirbome pritraukdami kitus tarptautinius donorus. Taivanas paskelbė apie naują 5 mln. USD įnašą, kuris bus naudojamas projektams švietimo ir sveikatos apsaugos srityse, finansuojamiems lygiais pagrindais su Lietuvos įnašu. Airija skirs 3 mln. eurų prisidedama prie slėptuvių prie mokymo įstaigų statybos ir įrengimo programos (planuojama, kad bendradarbiavimas su Airija taip pat bus tęstinis). Vystydami naujus projektus, siekiame Šiaurės šalių, Šveicarijos, Japonijos įsitraukimo. Atkreipiame dėmesį, kad partnerių pritraukimas nebūtų įmanomas be stabilaus nacionalinių lėšų užsitikrinimo.

Be kitų Lietuvos įsitraukimo į Ukrainos atsigavimą ir atstatymą 2024-2027 m. gaires atitinkančių iniciatyvų vystymo 2025 m. svarbiausios užduotys bus:

- suburti šalių koaliciją Ateities mokyklos Ukrainoje statybai (Team Europe iniciatyvos pagrindu). Šiuo metu atrinktas tarptautinio architektūrinio konkurso laimėtojas – Italijos įmonė,

bendradarbiaujanti su Ukrainos architektais. 2025 m. pavasarį bus parengtas adaptyvus techninis projektas, pagal kurį, užsitikrinus finansavimą, bus galima pradėti statybas.

- plėsti „Kurk Ukrainai“ programą pritraukiant kitus donorus - šiuo metu Lietuva kartu su EU4Youth programa ko-finansavo pilotinį iniciatyvos etapą – atrinkti 10 jaunų užsienyje gyvenančių ukrainiečių profesionalų, kurie grįš į Ukrainos Ekonomikos ministeriją ir prisidės prie Ukrainos atstatymo ir atsigavimo projektų. Siekiame padidinti grįžtančių profesionalų skaičių ir įtraukti kitas Ukrainos ministerijas.

Maloniai prašome apsvarstyti galimybę skirti papildomus 13 mln. eurų ir tikimės jūsų pozityvaus sprendimo.

Viceministras

Simonas Šatūnas

